

J. LEMOYNE, *Les examens oto-rhino-laryngologiques et neurologie*. 342 bl., 73 fig. Masson & Cie., Parijs 1956. Prijs: ingen. 2.000 Fr. frs.

Een voortreffelijk boekje waarin de schrijver in drie hoofdstukken de problemen heeft verwerkt die geregeld ter sprake komen in het grensgebied van de genoemde twee specialismen. Uitvoerig bespreekt hij onderzoekmethoden en diagnostiek van het gehoororgaan en het vestibulaire apparaat, van de neusbijholten en de rhinopharynx en ten slotte van de pharynx en larynx. Er zijn uitstekende illustraties bij de tekst gevoegd. Het werk getuigt van een uitgebreide kennis en ervaring op neurologisch gebied, en kan zowel iedere keel-neus-oorarts als neuroloog warm worden aanbevolen. De naam LEMOYNE is geen onbekende in de keel-neus-oorheelkunde.

W. H. STRUBEN

Documenta ophthalmologica. Advances in ophthalmology. Vol. X. 382 bl., geïll. Uitgeverij Dr. W. Junk, 's-Gravenhage 1956. Prijs: geb. f 92,—

Dit deel bevat de „Bonner Gespräche”, gehouden bij de opening van de nieuwe oogheelkundige kliniek aldaar: lichtcoagulatie van het netvlies, een „ronde-tafel-conferentie” over drukmeting in de netvliesvaten, het elektroretinogram bij adaptatieproeven, het intracapsulaire accommodatiemechanisme, en de onvermijdelijke voordracht over glaucoom. Een aantal zeer belangwekkende voordrachten, niet het minst door de discussies.

Een en ander wordt geflankeerd door een bijdrage van SCHWEITZER over drempelmetingen aan de pupilbeweging met behulp van infrarood licht en een „image converter”, en een bijdrage van ČAVKA over een eerste poging tot transplantatie van een menslens. Drie maanden na de overplanting was deze lens nog helder.

H. M. DEKKING

A. LEMARIEY en H. MULER, *Oto-rhino-laryngologie infantile*. 826 bl., 300 fig. Masson & Cie., Parijs 1956. Prijs: ingen. 5.400 Fr. frs.; geb. 6.200 Fr. frs.

Men behoeft slechts het voorwoord te lezen om overtuigd te worden, dat het werkelijk nut heeft, een boek te schrijven over dit sub-specialisme, dat de keel-neus- en oorarts en de kinderarts dichtert tot elkaar brengt. De auteur, chef van de „Service d'oto-rhino-laryngologie infantile” van het Hôpital Trousseau te Parijs, heeft sinds jaren door vele voortreffelijke publikaties de aandacht op zich gevestigd. Thans heeft hij zijn ervaringen verzameld in een boek, dat zeker veel waardering zal vinden. De afbeeldingen, vooral de röntgenfoto's, zijn uitstekend.

P. G. GERLINGS

J. GROEN, *In the footsteps of the pioneers*. Four lectures about the future development of medicine in Israel. 59 bl. Haaretz Press Ltd., Tel Aviv z.j.

De schrijver heeft gedurende een kort verblijf in Israël een aantal lezingen voor artsen gehouden, waarvan er hier vier worden gepubliceerd.

De onderwerpen zijn: Wetenschappelijk onderzoek in de geneeskunde, Voortgezet medisch onderwijs, Samenwerking tussen de verschillende leden van het personeel van een ziekenhuis, en Wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de ziekten van de ouderdom.

Deze voordrachten zijn zo goed doordacht en in zo heldere taal geschreven, dat iedereen die met de lectuur ervan begint, het boekje geboeid en met instemming tot het einde zal lezen.

C. L. DE JONGH

Q. A. M. EIJSBOUTS, *Pancreatico-duodenectomie*. Proefschrift Utrecht, 18 september 1956 (promotor: Prof. Dr. J. F. NUBOER). 248 bl., geïll., 1 gekleurde plaat. N.V. Boekdrukkerij „Helmond”, Helmond 1956

De schrijver bespreekt de carcinomen van de pancreaskop, van de papilla Vateri, van het distale gedeelte van de ductus choledochus en van het duodenum; hij vat deze gezwellen in navolging van SAUVE samen onder de naam: gezwellen van het duodenopancreas. Na een uiteenzetting van de moeilijke anatomische verhoudingen in dit gebied bespreekt de schrijver de externe en interne secretie van het pancreas onder normale omstandigheden, bij belemmering van de afvoer van het pancreassap door de aanwezigheid van gezwellen van het duodenopancreas en na pancreatico-duodenectomie. Bij de beschrijving der verschijnselen wijst hij er terecht op, dat pijnloze, langzaam erger wordende geelzucht slechts in de minderheid der gevallen voorkomt en dat intermitterende icterus en cholangitis bij carcinoma papillae Vateri in de helft der gevallen worden waargenomen. De patiënten worden dan vaak thuis behandeld, omdat men aan hepatitis infectiosa denkt, met als gevolg dat de icterus gemiddeld drie maanden bestaat, voordat tot operatief ingrijpen wordt besloten. De techniek van de pancreatico-duodenectomie, zoals deze door NUBOER en VAN WEEL wordt toegepast, wordt uitvoerig beschreven. Van 104 patiënten met gezwellen van het duodenopancreas, die in tien jaar tijd in de heelkundige Universiteitskliniek te Utrecht en in het Bergwegziekenhuis te Rotterdam werden opgenomen, konden 34 met pancreatico-duodenectomie worden behandeld. De operatieve sterfte bedroeg voor de gehele groep 20,3 pct en voor de 29 na 1948 behandelde patiënten 13,6 pct. Thans zijn er nog 15 patiënten in leven. De schrijver kon de algemene ervaring bevestigen, dat de patiënt met carcinoma papillae Vateri een betere kans heeft op langdurige overleving dan een lijder aan carcinoom van de pancreaskop.

De bestudering van dit goed bewerkte proefschrift zij chirurg en internisten warm aanbevolen.

W. F. SUERMONDT

H. IDBOHRN, *Renal angiography in experimental hydronephrosis*. (Acta Radiologica, supplementum 136). 85 bl., 27 fig. Stockholm 1956. Prijs: gekart. 20 Zw. kr.

De schrijver brengt verslag uit van zijn bevindingen bij konijnen wier linker ureter gedurende korte of lange tijd afgebonden is geweest. Zijn onderzoek had niet alleen betrekking op het kaliber van de vaten, op de dikte van de nierschors en op de histologische veranderingen, maar ook op de mate waarin de nierfunctie terugkeerde wanneer de afvoer uit het linker nierbekken werd hersteld. Het doel van het onderzoek was, aan de interpretatie van nierarteriogrammen een vaster basis te geven.

R. H. DE WAARD

J. W. BRUINS, *Anthropogenetica en volksgezondheid*. 30 bl. De Erven F. Bohn N.V., Haarlem 1957. Prijs: ingen. f 1,50

De schrijver van deze brochure verlangt bij alle faculteiten der geneeskunde onderwijs in de leer van de erfelijkheid, zowel ten dienste van de opleiding van de arts als van post-universitaire leergangen. Hij stelt, dat het de huisarts is, die, meer dan wie ook, tot de verwezenlijking van het antropogenetische programma zal kunnen bijdragen.

J. J. VAN LOGHEM